

Kitab Daniel - Nomer Pitung Puluh Pitu

Mbabar Paralel Profetik: Adventisme Laodikia ing taun 1863 lan Tipologi Alkitabiah

Jeff Pippenger

2024-02-10

Pambrontakan Adventisme Laodikia ing taun 1863 wis dipracaya minangka pralambang dening paukiman kang kaucapake marang pambangunan maneh Yerikho.

Lan Yosua ngelaknat wong-wong mau ing wektu iku, pangandikane: Terkutuk ana ing ngarsane Sang Yehuwah wong kang ngadeg lan mbangun kutha Yerikho iki; dhasare bakal dilebokake nganggo pambarepé, lan lawang-lawangé bakal ditegakaké nganggo anaké kang ragil. Yosua 6:26.

Pambrontakan Adventisme Laodikia ing taun 1863 wis dilambangaké déning para tukang sing nampik watu penjuru.

Gusti Yesus banjur ngandika marang wong-wong mau, “Apa kowe durung tau maca ana ing Kitab Suci, Watu kang katampik déning para tukang yasa, watu iku uga kang wus dadi watu pojok utama; iki pakaryané Pangéran, lan iku nggumunaké ana ing paningal kita? Mulané Aku pitutur marang kowé: Kratoning Allah bakal kabedhot saka kowé, lan bakal kaparingaké marang sawijining bangsa kang ngasilaké woh-wohé.” Matius 21:42, 43.

Pambrontakan Adventisme Laodikia ing taun 1863, wis dipratandhani déning pedhèt emasé Harun.

Amarga wong-wong mau padha kandha marang aku, Gawekna kanggo aku allah-allah, kang bakal lumaku ana ing ngarep kita; awit déné bab Musa iki, wong kang wis nuntun kita metu saka tanah Mesir, kita ora ngerti apa kang wis kelakon marang panjenengané. Banjur aku kandha marang wong-wong mau, Sapa waé kang duwé emas, pethotna lan copotna iku. Mulané padha maringaké marang aku; banjur dakbuwang menyang geni, lan metu anak sapi iki. Lan nalika Musa weruh yèn bangsa iku padha wuda; (amarga Harun wis ndadèkaké wong-wong mau wuda, nganti dadi kawirangan ana ing antarané para mungsuhé). Pangentasan 32:23–25.

Pambrontakan Adventisme Laodikia ing taun 1863, wis dadi pralambang déning loro pedhèt emasé Yerobeam.

Manawa bangsa iki munggah kanggo nyaosaké kurban ana ing padalemané Pangéran ing Yérusalèm, mula atiné bangsa iki bakal malih manèh marang gustiné, yaiku Réhabéam ratu Yéhuda, lan wong-wong mau bakal matèni aku, sarta bali manèh marang Réhabéam ratu Yéhuda. Mulané Sang Prabu banjur rembugan, lan yasa anak sapi loro saka emas, sarta ngandika marang wong-wong mau: Kakehan tumrap kowé menawa kudu munggah menyang Yérusalèm; lah iki para allahmu, hé Israèl, kang wus ngirid kowé metu saka

tanah Mesir. Banjur sijiné dipasang ana ing Bétèl, lan sijiné manèh ditetepaké ing Dan. 1 Raja-raja 12:27–29.

Pambrontakan Adventisme Laodikia ing taun 1863, wus dipratandhakaké déning nabi saka Yéhuda kang séda ana ing antarané kuldi lan singa.

Sawisé dhèwèké mangan roti lan ngombé, wong tuwa mau masang pelana ing kuldi kanggo panjenengané, yaiku nabi sing wis digawa bali déning dhèwèké. Bareng nabi iku budhal, ana singa nemoni dhèwèké ana ing dalan lan matèni dhèwèké; banjur bangkéné kasungkur ana ing dalan, lan kuldi mau ngadeg ana ing sandhingé, déné singa iku uga ngadeg ana ing sandhing bangké mau. 1 Raja-raja 13:23, 24.

Pambrontakan Adventisme Laodikia ing taun 1863 wis dipratandhakaké déning ujian kaping sepuluh tumrap Israèl kuna sing dadi wiwitané anggoné padha nglembara ing ara-ara samun.

Nanging saestu kaya Ingsun gesang, sakèhé bumi bakal kapenuhan kamulyané Pangéran. Awit sakèhé wong-wong mau, kang wis weruh kamulyan-Ku lan mukjijat-mukjijat-Ku, kang wis Daklakoni ing Mesir lan ing ara-ara samun, nanging saiki wis nyoba Aku nganti kaping sepuluh, sarta ora gelem ngrungokaké swara-Ku; temenan wong-wong mau ora bakal weruh tanah kang wis Daksumpahaké marang para leluhuré, lan ora ana siji waé saka wong-wong kang nggegulang Aku bakal weruh tanah iku. Nanging abdiningsun Kaleb, awit ana roh liya ana ing dhèwèké lan dhèwèké wis ngetutaké Aku kanthi temen, iya dhèwèké bakal Daktuntun mlebu ing tanah kang wis tau dileboni; lan turuné bakal ndarbèni tanah iku. Wilangan 14:21–23.

Rasul Paulus mulang:

Saiki samubarang iku kabeh kelakon marang wong-wong mau minangka tuladha; lan iku katulisan kanggo pepeling kita, kita kang urip ing jaman pungkasaning donya. 1 Korinta 10:11.

Nalika maringi katrangan bab asas kenabian mau, Sister White ngandika:

“Sabèn nabi ing jaman kuna ngandika luwih sathithik kanggo jamane dhewe tinimbang kanggo jaman kita, mulane panujune iku tumrap kita isih katindakake. ‘Saiki sakehing prakara iku kelakon marang wong-wong mau dadi tuladha: lan iku katulis kanggo pepéling kita, yaiku kita kang urip ing wekasaning jaman.’ 1 Korinta 10:11. ‘Dudu kanggo awake dhewe, nanging kanggo kita padha ngladèni prakara-prakara iku, kang saiki wis kababar marang kowe dening wong-wong kang martakaké Injil marang kowe kalawan Roh Suci kang kautus saka swarga; prakara-prakara kang para malaékat kepéngin nyumurupi.’ 1 Petrus 1:12....”

“Kitab Suci wis nglumpukake lan ngiket dadi siji bandha-bandhane kanggo generasi pungkasan iki. Kabeh prastawa gedhe lan tumindak-tumindak suci kang khidmat ing sajarah Prajanjian Lawas wis dumadi, lan lagi katitahake maneh, ing pasamuwan ing dina-dina pungkasan iki.” Selected Messages, buku 3, 338, 339.

Miturut Yesaya, pawarta udan pungkasan iku pancen sawijining pawarta, awit panjenengané mratélakaké yèn wong duraka bakal nampik ngrungokaké iku, lan panjenengané njlèntrèhaké pawarta mau minangka “baris ing dhuwur baris”.

Sapa kang bakal dipulang kawruh déning Panjenengané? Lan sapa kang bakal digawe mangerti piwulang? Ya iku wong-wong kang wis dipisah saka susu, lan wis dicopot saka dhadhané. Awit piwulang kudu ana ing sandhuwuré piwulang, piwulang ana ing sandhuwuré piwulang; baris ana ing sandhuwuré baris, baris ana ing sandhuwuré baris; ing kéné sethithik, lan ing kana sethithik: Awit Panjenengané bakal ngandika marang bangsa iki nganggo lambé kang gagap lan nganggo basa liyan. Kang marang wong-wong mau Panjenengané wis ngandika, Iki wewatoné pangaso, kang nganggo iku kowé bisa marakaké wong kang kesel padha antuk pangaso; lan iki kasagaraning kasantosan: nanging wong-wong mau ora gelem ngrungokaké. Nanging pangandikané Pangeran tumrap wong-wong mau dadi piwulang ana ing sandhuwuré piwulang, piwulang ana ing sandhuwuré piwulang; baris ana ing sandhuwuré baris, baris ana ing sandhuwuré baris; ing kéné sethithik, lan ing kana sethithik; supaya wong-wong mau lumaku, banjur tiba keplésèt menyang buri, lan remuk, lan kecanthol ing jebakan, lan kaasta. Yesaya 28:9–13.

Saka enem garis sing nembe kita idhèntifikasi, lan mesthi isih ana liyané sing durung kita tuding, siji nekanaké taun 1863 minangka pungkasaning sawijining ujian progresif sing nuntun marang pangumbaraan ing ara-ara samun. Loro nekanaké yèn sawijining umat prajanjian sadurungé dipunliwati lan digantos déning umat pilihan sing anyar. Siji nandhani bilai amarga mbangun manèh sawijining prakara sing saestuné kudu dipuntinggal rusak lan kabuwang ana ing sangisoré ipat-ipating Allah kaya kahanané iku, lan sijiné manèh nandhani bilai amarga bali menyang panggonan sing panjenengan dipunlarang lunga mrana. Loro maringi tuladha bab tiron palsu saka kalih loh Sepuluh Préntah, sing nggambaraken kalih lohé Habakuk.

Pedhet emasé Harun lan Yerobeam makili sawijining gambar palsu saka rasa cemburu, kang makili bagan palsu taun 1863. Nalika digandhengkaké dadi siji, loro seksi, yaiku Harun lan Yerobeam, mulang yèn loro loh Habakuk makili siji loh, padha kaya déné loro loh saka Sepuluh Préntah makili siji angger-anggeré Allah. Bareng, loro iku dadi siji pralambang, kang dumadi saka loro nalika digandhengkaké dadi siji. Dinamika kenabian kang padha saka loro loh angger-anggeré Allah ana ing loro lohé Habakuk, lan bebarengan, barang-barang palsuné Harun lan Yerobeam ngrembug prakara kenabian mau.

Generasi kapisan Adventisme sampun dipratandhani lumantar gambar kekeselen ing Yehezkiel pasal wolu. Wahyu ingkang wiwit ing dinten kaping gangsal, ing sasi kaping enem, ing taun kaping enem, wonten ing Yehezkiel pasal wolu, lajeng nerus dumugi pasal sanga, ing pundi pamasangan segel dhateng satus patang puluh sekawan ewu dipunlambangaken. Nalika ngrembag pralambang pamasangan segel ing pasal sanga, Sister White nyakup sipat watakipun Gusti Allah ingkang nandhesaken bilih wonten ing generasi kaping tiga lan kaping sekawan Gusti Allah ngadili tiyang-tiyang ingkang mboten manut.

Mila, piyambakipun ugi nglebetaken kayekten ingkang gegayutan langsung kaliyan pepakon kaping kalih, inggih punika pepakon ingkang nglarang pangibadah dhateng brahala, kados ta pedhet-pedhet emas kagunganipun Harun lan Yerobeam.

“Lan Panjenengane nimbali marang wong kang kasandhang mori alus, kang ana piranti tinta juru-tulisé ing sandhingé; lan Pangéran ngandika marang dhèwèké, Lumakua ngliwati tengahing kutha, ngliwati tengahing Yérusalèm, lan wènèhana tandha ana ing bathuké para wong kang nggresah lan kang sesambat margha saka sakehing piala nistha kang katindakaké ana ing tengahé. Lan marang wong-wong liyané Panjenengane ngandika ana ing pangrunguku, Padha lumakua nututi dhèwèké ngliwati kutha, lan padha pêpatènana: mripatmu aja mèlu ngéman, lan aja padha welas; patènana nganti tumpes wong tuwa lan wong enom, para prawan, bocah-bocah cilik, lan para wanita: nanging aja padha nyedhaki sapa waé wong kang ana tandhané; lan wiwitaa ana ing pasucèn-Ku. Banjur padha miwiti saka para wong tuwa kang ana ing sangareping Pedalemané.”

“Gusti Yésus sampun badhé nilar tahta sih rahmat ing pasamuwan suci swarga kanggé ngagem busana piwales lan nyurungaken bebendunipun lumantar paukuman tumrap wong-wong ingkang boten nanggapi pepadhang ingkang sampun kaparingaken déning Gusti Allah dhateng piyambakipun. ‘Amargi putusan tumrap pakaryan awon boten enggal kalampahan, mila manahipun para putraning manungsa dados kebak tekad kanggé tumindak ala.’ Tinimbang dados luluh déning kasabaran lan kasantosan dawa ingkang sampun katindakaken déning Gusti tumrap piyambakipun, wong-wong ingkang boten ajrih dhateng Gusti Allah lan boten tresna dhateng kayekten malah ngiyataken manahipun wonten ing margi ala ingkang dipunlampahi. Nanging wonten watesipun ugi tumrap kasantosanipun Gusti Allah, lan kathah ingkang sampun nglangkungi wates-wates punika. Piyambakipun sampun nglangkahi watesing sih rahmat, lan mila Gusti Allah kedah campur tangan lan njunjung pakurmatanipun piyambak.”

Babagan wong Amori, Pangéran ngandika: “Ing turun kaping papat wong-wong mau bakal bali mrene maneh, amarga pialahe wong Amori durung kebak.” Sanadyan bangsa iki katon cetha amarga nyembah brahala lan rusake budi, bangsa iku durung ngisi nganti kebak tuwunging pialané, lan Allah durung maringi dhawuh kanggo numpes wong-wong mau nganti tuntas. Bangsa-bangsa iku kudu nyumurupi panguwasaning Allah kang kawedhar kanthi cetha lan mligi, supaya wong-wong mau ora bisa nduwèni alesan. Sang Titah kang kebak sih karsa sabar marang pialané nganti turun kaping papat. Banjur, manawa ora katon ana owah-owahan marang kang luwih becik, paukuman-paukumané bakal tumiba ing dhuwur wong-wong mau.

Kanthi ketepatan kang ora naté kliru, Sang Tanpa Wates isih nyatet wewilangane karo sakèhé bangsa. Nalika sih-rahmaté isih dipranatakaké lumantar panggilan marang pamratobat, cathetan iki bakal tetep kabuka; nanging manawa cacahé wus ngancik jumlah tinamtu kang wis katetepaké déning Gusti Allah, mula paladosaning bebenduné wiwit lumaku. Cathetan iku katutup. Kasabaran ilahi mandheg. Ora ana manèh panyuwunan sih-rahmat kanggo kauntungané wong-wong mau.

“Nabi, nalika nyawang ngliwati jaman-jaman, wis diparingi paningal bab mangsa iki ana ing sangarepe. Bangsa-bangsa ing jaman iki wis dadi panampa sih-rahmat sing ora tau ana tandhingane. Berkah-berkah swarga sing pinilih wis diparingake marang wong-wong mau, nanging kasombongan sing saya gedhe, srakah, panyembahan brahala, panyangsaya marang Gusti Allah, lan rasa ora matur nuwun sing asor kaserat dadi pitedah marang wong-wong mau. Wong-wong mau kanthi cepet lagi nutup itungané karo Gusti Allah.

“Nanging samubarang sing ndadèkaké aku gumeter yaiku kasunyatan yèn wong-wong sing wis nampa pepadhang lan hak-hak istimewa sing paling ageng wis dadi kacemaran déning piala sing mratah. Amarga kaprabawan déning wong-wong ing sakubengé sing ora bener, akèh wong, malah kalebu wong-wong sing ngakoni kayektèn, wis dadi adem rohaniné lan katut kaseret déning iliné piala sing kuwat. Pangina lan cemoohan umum sing dilontaraké marang kasalehan lan kasucèn sejati ndadèkaké wong-wong sing ora ngubungaké dhiriné kanthi raket marang Gusti Allah kelangan pakurmatané marang angger-anggeré. Saupama wong-wong mau lumaku manut pepadhang lan ngrungokaké kayektèn saka sajroning ati, angger-angger suci iki malah bakal katon saya aji lan larang regané tumrap wong-wong mau nalika dièlèk-èlèk lan disisihaké mangkono. Sakwisé rasa ora ngajèni marang angger-anggeré Gusti Allah saya cetha katon, garis pamisah antarané para wong sing netepi angger-angger mau lan jagad dadi saya cetha béda. Katresnan marang pranatan-pranatan ilahi mundhak ing golongan siji, padha karo tambahing rasa nistha marang pranatan-pranatan mau ing golongan liyané.

“Krisis punika enggal nyedhak. Angka-angka ingkang saya cepet mundhak nedahaken bilih wekdal tumrap peparingan rawuhipun Gusti Allah sampun meh dumugi. Sanadyan Panjenenganipun boten remen ngukum, nanging Panjenenganipun badhé ngukum, lan punika kanthi enggal. Para tiyang ingkang lumampah wonten ing pepadhang badhé mirsani pratandha-pratandha bebaya ingkang nyedhak; nanging piyambakipun boten kenging lenggah kanthi tentrem, tanpa raos prihatin, ngentosi karusakan punika, nalika nglipur dhiri kanthi pitados bilih Gusti Allah badhé ngayomi umatipun wonten ing dinten peparingan rawuh punika. Tebih sanget saking mekaten. Piyambakipun kedah nyadhari bilih punika dados kawajibanipun kanggé nyambut damel kanthi sregep kanggo ngluwari tiyang sanès, kanthi nyawang dhateng Gusti Allah kanthi pitados ingkang teguh supados pikantuk pitulungan. ‘Pandonganipun tiyang mursid ingkang temen-temen lan saestu makarya punika ageng daya-ginanipun.’”

“Ragi kasalihan durung kabèh kelangan daya. Ing wektu nalika bebaya lan kasangsaran gréja paling gedhé, golongan cilik sing ngadeg ana ing pepadhang bakal nggresah lan nangis marga saka sakehing panggawé nistha sing katindakaké ana ing nagara. Nanging luwih-luwih manèh pandongané bakal munggah kanggo gréja, amarga para wargané tumindak manut cara donya.

Pandonga kang temen-temen saka golongan setya kang sathithik iki ora bakal muspra. Nalika Sang Yehuwah medal minangka Panebus paukuman, Panjenengane uga bakal rawuh minangka Pangreksa tumrap sakehe wong kang wis njaga iman ing kasucèné lan

ngreksa dhiriné supaya ora kecemaran déning donya. Ing wekdal punika Gusti Allah sampun prasetya badhé mbélani para pinilih kagungané piyambak, ingkang sesambat dhateng Panjenengané rina lan wengi, senadyan Panjenengané lami anggenipun sabar dhateng wong-wong mau.

“Dhawhipun makaten: ‘Lumampaha ana ing satengahing kutha, ana ing satengahing Yerusalem, lan tandhanana bathukipun para priya ingkang nggresah lan nangis awit sakehing pangawulan nistha ingkang katindakaken ana ing satengahipun.’ Para ingkang nggresah lan nangis punika sampun mratelakaken pangandikaning gesang; piyambakipun sampun ngélingaken kalepatan, maringi pitutur, lan nyuwun kanthi temen. Sawenèhing tiyang ingkang sampun ngremehakaken Gusti Allah sami mratobat lan ngasoraken manahipun wonten ing ngarsanipun. Nanging kamulyaning Pangéran sampun nilar Israel; sanadyan kathah ingkang taksih nerusaken tata-caraning agami, kakiyatan lan rawhipun sampun boten wonten.” Testimonies, jilid 5, 207–210.

Supaya bisa mbédakaké sesanti bab panyegelan kanthi trep kaya kang katetepaké déning Yehezkiel, wigati banget mangertèni papat generasi Adventisme. Sadulur White miwiti pethikan sing kita pilih kanthi langsung ngrujuk marang Yehezkiel bab sanga, lan pérangan sing kita pilih iku uga dipungkasi kanthi rujukan langsung marang Yehezkiel bab sanga. Ing pethikan mau panjenengané ngandika bab Yehezkiel, “Sang nabi, nalika nyawang mudhun ngliwati jaman-jaman, wus diparingi wektu iki ana ing ngarsaning sesantiné.” Yehezkiel weruh kahanan-kahanan sing lagi dumadi sajroning panyegelané wong satus patang puluh papat èwu.

Ing artikel sadurungé kita wis ngenali, lumantar telung pethikan tartamtu saka Roh Ramalan, yèn “wong-wong mabuk saka Éfraim” miturut Yesaya, kang ing pethikan iki diidentifikasi minangka “wong-wong tuwa,” lan kang ing loro pethikan mau padha makili kapemimpinan Yerusalem (Adventisme), ora bisa nyumurupi yèn bakal ana panyingkapan gedhé saka pangwasané Allah kaya ing taun-taun biyèn. Ing pethikan iki, pancèn panyingkapan saka pangwasané Allah sing banget-banget padha tolak kanggo dideleng kuwi bakal kelakon minangka bagéan saka pangadilan ilahi sing ditibakaké marang wong-wong mau, awit katetepaké yèn, “umat iku kudu weruh pangwasané Allah kang dipratélakaké kanthi cetha banget, supaya wong-wong mau ora kari duwé alesan.”

Adventisme Laodikia nampik ndeleng panyingkapaning udan pungkasan sing wiwit netes ing tanggal 11 September 2001, nanging wong-wong mau bakal nyumurupi klimaks saka udan mau nalika piweling Babakaning Tengah Wengi diwedharake maneh ing dina-dina pungkasan. Piweling iku yaiku Islam saka Bilai kaping telu. Apa para pimpinan Israèl kuna, sing lagi wae nyalib Mesiasé, ora nyekseni nalika Roh Suci kaparingake kanthi kawutahaké ing Pentakosta?

Pethikan punika lagi ngenali pasamuwan, ingkang miturut konteks dipunlambangaken déning Yéhezkièl minangka Yérusalèm, lan para anggota ing salebeting pasamuwan (Yérusalèm) punika dipunbandhingaken kaliyan satunggal “rombongan alit,” ingkang ugi dipuntegesi minangka tiyang-tiyang “ingkang lumampah wonten ing pepadhang,” lan

minangka “sawatawis setya.” Kitab Suci mucal bilih “akéhé” dipuntimbali, nanging “sathithik” ingkang kapilih. Pokok pamedharan saking pethikan punika nyakup bebendunipun Gusti Allah ingkang katibakaken dhateng umatipun. Umat punika sampun ndhatengaken paukumanipun dhéwé tumrap awakipun, nanging Gusti Allah kanthi cetha negesaken bilih para malaékatipun piyambak ingkang nindakaken pakaryan karusakan. Gusti Allah boten naté goroh, lan Panjenenganipun sampun janji bilih Panjenenganipun piyambak ingkang ngunjukaken pialaning kalepatanipun manungsa dumugi trah kaping tiga lan kaping sekawan. Nganggep bilih kaleksananing paukuman punika kagunganipun sinten kemawon kejawi Gusti Allah punika ateges nyélaki watakipun, lan nedahaken bilih Panjenenganipun punika goroh.

Pethikan punika nedahaken bilih nalika para malaékat pangrusak ing kitab Yehekiel wiwit lumampah ngliwati Yerusalem, nalika punika ugi “paladosaning bebendunipun wiwit kelampahan.” Bebendunipun Allah kawiwitan saking Yerusalem, inggih punika pasamuwanipun piyambak, yaiku Adventisme Laodikia.

Amarga wus tekan mangsané pangadilan kudu diwiwiti ana ing griyané Allah; lan manawa iku kawiwitan marang kita, banjur kepriyé wekasané wong-wong kang ora manut marang Injilé Allah? 1 Petrus 4:17.

Bebenduning Allah kaleksanan déning para malaékaté Allah, lan nalika pakaryané wiwit kalakoni, padha kapréntah supaya “nyabeti,” kabèh, lan “mripatmu aja melasi, lan aja padha duwe welas asih: patènana tuntas wong tuwa lan wong nom, para prawan, bocah-bocah cilik, lan para wanita: nanging aja nyedhaki sapa waé wong kang ana tandhané; lan wiwitana ana ing pasucèn-Ku.” Bebenduning Allah katindakaké déning para malaékat suci, lan bab kang arep kita tetepaké ing kéné yaiku yèn wiwitaning paladosaning bebenduning Allah kaleksanan ana ing generasi kaping papat.

Kita badhé nglajengaken panaliten punika wonten ing artikel salajengipun.

Lan bakal kelakon ing dina kurbaning Pangéran, manawa Aku bakal ngukum para panggedhé, lan para putrané ratu, lan kabèh wong kang nganggo sandhangan manca. Ing dina kang padha iku uga Aku bakal ngukum kabèh wong kang mlumpat ing ngarep lawang, kang ngisi omahé para bendarané nganggo panganiaya lan cidra. Lan bakal kelakon ing dina iku, mangkono pangandikané Pangéran, manawa bakal ana swarané panguwuh saka gapura iwak, lan panangis saka pérangan kapindhho, lan swarané rubuh kang gedhé saka gunung-gunung. Padhakna panguwuhmu, hé para pedunung Maktesh, awit sakèhé wong dagang wis katumpes; kabèh wong kang nggawa salaka wis disirnakaké. Lan bakal kelakon ing wektu iku, manawa Aku bakal nggedhah Yerusalem nganggo pepadhang, lan ngukum para wong kang mapan ana ing endhapané, kang kandha ing sajroning atiné: Pangéran ora bakal nindakaké kabecikan, lan uga ora bakal nindakaké piala. Zefanya 1:8–12.